

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. március 8.
(OR. en)

6694/1/21
REV 1

LIMITE

EF 92
ECOFIN 210
CONSOM 52

FELJEGYZÉS

Küldi: a Tanács Főtitkársága
Címzett: az Állandó Képviselők Bizottsága

Tárgy: A Tanács következtetései az uniós lakossági pénzforgalmi stratégiáról szóló bizottsági közleményről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az uniós lakossági pénzforgalmi stratégiáról szóló, a Pénzügyi Szolgáltatásokkal Foglalkozó Bizottság által kidolgozott és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság által 2021. március 4-én véglegesített tanácsi következtetéseket.

**A Tanács következtetései az *uniós lakossági pénzforgalmi stratégiáról* szóló
bizottsági közleményről**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA:

1. HANGSÚLYOZZA, hogy az egységes eurofizetési térségnek (SEPA) és a kis értékű fizetésekre vonatkozó jogszabályok harmonizációjának köszönhetően számottevő javulás tapasztalható ezen a területen;
2. ÚGY VÉLI, hogy az új fizetési megoldások megjelenése számos szakpolitikai kihívást von maga után az EU számára a szabályozás és a felügyelet tekintetében, különösen a biztonságot, a fogyasztóvédelmet, a versenyt, az adatvédelmet, valamint a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelmet illetően;
3. ELISMERI, hogy a fizetési megoldások bevezetésének legfontosabb mozgatórugóit a szigorú fogyasztóvédelem, valamint a kényelmet biztosító és megfelelő árazású megoldások jelentik, továbbá HANGSÚLYOZZA, hogy a fogyasztóvédelem markáns előtérbe helyezése alapvető fontosságú lesz az Európai Unió által a kis értékű fizetések területén kitűzött stratégiai célok eléréséhez;

4. AGGODALMÁNAK AD HANGOT azon korlátozások miatt, amelyeket a műszaki infrastruktúrák üzemeltetői a pénzforgalmi szolgáltatókra nézve jelenthetnek, ami pedig jelentős sebezhetőségeket eredményezhet az európai pénzforgalmi ökoszisztémában, akadályozva a versenyt, az innovációt, valamint a páneurópai fizetési megoldások létrejöttét;
5. HANGSÚLYOZZA a migrációs áramlásokat kísérő, globális szintű hazautalások gyors ütemű növekedését;
6. MEGJEGYZI, hogy a Covid19-világjárvány igazolta a biztonságos, hozzáférhető és kényelmes digitális fizetési módszerek alapvető fontosságát a távoli és a személyes fizetési műveletek során, ugyanakkor azt is ELISMERI, hogy a legtöbb tagállamban a készpénz továbbra is fontos eszközt jelent a kis értékű fizetések terén, különösen bizonyos népességcsoportok esetében;
7. MEGÁLLAPÍTJA, hogy a kártyán vagy azonnali fizetésen alapuló belföldi fizetési megoldások legnagyobb része jelenleg nem működik határokon átnyúlóan, ami akadályt jelenthet a határokon átnyúló bolti és elektronikus kereskedelmi fizetések esetében; ÚGY VÉLI, hogy a meglévő nemzeti megoldások, rendszerek és infrastruktúrák közötti átjárhatóság hiánya – amely azzal is összefügg, hogy egyes területeken nem léteznek uniós szintű közös szabványok – hozzájárul a kis értékű fizetések uniós piacának széttagoltságához;
8. NYUGTÁZZA, hogy a köz- és a magánszektorban a közelmúltban több olyan új fejlemény is bekövetkezett, amely a közös európai infrastruktúrák, rendszerek és szabályok elfogadásának irányába mutat;

9. mindazonáltal a következtetések és a piac további széttagolódásának kockázatára tekintettel EGYETÉRT azzal, hogy rendkívül fontos kialakítani egy világos jövőképet, valamint egységes, koherens és átfogó szakpolitikai keretbe helyezni a jövőbeli intézkedéseket, ugyanakkor TISZTÁBAN VAN azzal is, hogy az EU egy olyan egységes piac, ahol több pénznem van forgalomban, valamint hogy a fogyasztói preferenciák tagállamonként különböznek;
10. ÚGY VÉLI, hogy a kis értékű fizetések uniós piacának versenyképesnek, innovatívnak és inkluzívnak kell lennie, valamint biztonságos, hatékony és hozzáférhető infrastruktúrákon kell alapulnia, támogatva Európa gazdasági és pénzügyi szuverenitását;
11. EMLÉKEZTET a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemről szóló (a Tanács által 2020. november 5-én, írásbeli eljárás keretében jóváhagyott) tanácsi következtetésekre¹;
12. MEGÁLLAPÍTJA, hogy a fizetési ágazat sajátosságai, valamint a fizetési ágazatban zajló technológiai változás üteme és nagyságrendje olyan konkrét és célirányos szakpolitikai intézkedéseket tesznek szükségessé, amelyek túlmutatnak a digitális pénzügyi szolgáltatási stratégia² horizontális hatályán, és ezért ÜDVÖZLI az uniós lakossági pénzforgalmi stratégiáról szóló, nagyon átfogó bizottsági közleményt;

¹ 12608/20.

² 11048/20.

13. EGYETÉRT a stratégiai intézkedések tekintetében meghatározott, egymással szorosan összefüggő „pillérekkel”, amelyek a következőkre összpontosítanak: 1) páneurópai lefedettségű, egyre nagyobb mértékben digitális és azonnali jellegű fizetési megoldások, 2) az innovációt és a versenyképességet érintő kérdések, 3) a kis értékű fizetési rendszerek és más támogató infrastruktúrák hozzáférési, hatékonysági és átjárhatósági szempontjai és 4) a nemzetközi dimenzió, valamint FELHÍVJA A FIGYELMET mindenekelőtt azokra a célkitűzésekre, amelyek értelmében más fizetési megoldásokkal egyetemben népszerűsíteni kell az azonnali fizetések széles körű használatát, ki kell dolgozni egy olyan jogalkotási eszköztárat, amely kezelni tudja a digitalizáció felé történő elmozdulás által előidézett kihívásokat, valamint elő kell mozdítani egy innovatív, nyílt, reziliens, biztonságos és inkluzív pénzforgalmi ökoszisztéma létrejöttét;
14. EMLÉKEZTETI a Bizottságot, hogy mivel ez egy középtávú stratégia, azt folyamatosan és kellőképpen értékelni, adott esetben pedig aktualizálni kell, különösen azért, mert a helyzet állása tagállamonként különbözik;

Egyre nagyobb mértékben digitális és azonnali jellegű fizetési megoldások

15. ÚGY VÉLI, hogy jogalkotási intézkedésre lehet szükség az azonnali SEPA-átutalási (SCT Inst.) modellhez és annak kiegészítő funkcióihoz (pl. fizetési kérelmek, QR-kódok és proxykeresési szolgáltatások) való csatlakozás előmozdítása érdekében, valamint hogy a bevezetésének elősegítése érdekében más módokat is fel lehetne térképezni, többek között a már rendelkezésre álló infrastruktúra, nevezetesen a TARGET Instant Payment Settlement (TIPS) kiaknázása révén, és ezért FELSZÓLÍTTJA a Bizottságot, hogy szükség esetén hatásvizsgálatot követően, fokozatos és arányos módon járjon el, kellő figyelemmel a megfelelő alkalmazási körre és a vonatkozó mentességekre;

16. ÜDVÖZLI, hogy a fogyasztók és a vállalkozások bizalmának növelése kiemelt intézkedésnek minősül, különösen az azonnali fizetések terén, mégpedig mindenekelőtt a fogyasztóvédelmi szempontok vizsgálata és azon belül is különösen a „kedvezményezett megerősítése” (confirmation-of-payee) funkció bevezetésének mérlegelése révén, közben pedig megfelelően felmérve, hogy az azonnali fizetésekből fakadóan milyen kihívásokkal kell számolni pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelmet, az adatvédelmet, valamint a pénzforgalmi szolgáltatók és infrastruktúrák működési, felelősségi és likviditási kockázatait illetően;
17. TÁMOGATJA a páneurópai megoldások kidolgozásának előmozdítására irányuló bizottsági erőfeszítéseket, mindenekelőtt azoknak a kihívásoknak a kezelése révén, amelyekkel a páneurópai megoldásokat nyújtani kívánó szereplők szembesülhetnek, valamint felszámolva azokat az aránytalan akadályokat, amelyek a kereskedők és a fogyasztók körében gátolják az interakciós ponti azonnali és egyéb digitális fizetések elterjedését, közben pedig kellőképpen figyelembe véve a végfelhasználók számára jelentkező előnyöket;
18. EGYETÉRT AZZAL, hogy az illetékes nemzeti hatóságoknak mihamarabb ki kell vizsgálniuk és orvosolniuk kell a SEPA-rendelet megsértésének eseteit;
19. EGYETÉRT abban, hogy az eIDAS-rendeletben meghatározottak szerinti interoperábilis uniós elektronikus azonosítási (eID) keret javítása – az „Ismerd az ügyfeledet” eljárások megfelelő harmonizációjával kombinálva – még inkább megkönnyíthetné a felhasználók regisztrálását, azonosítását és hitelesítését a fizetési műveletek során, különösen a határokon átnyúló műveletek esetében, valamint ELISMERI annak fontosságát, hogy folyamatosan figyelemmel kísérjük a fejleményeket és az új technológiákat ezen a területen;

20. SZORGALMAZZA, hogy készüljön tanulmány a digitális fizetések elfogadottságának mértékéről, még mielőtt bármilyen lehetséges jogalkotási javaslat kerülne kidolgozásra a digitális fizetések elfogadottságának növelése érdekében, mindeközben arra is FELHÍVVA A FIGYELMET, hogy Unió-szerte jelentős különbségek tapasztalhatók ezen a téren;
21. ELISMERI, hogy a készpénz továbbra is alapvető szerepet játszik a kis értékű fizetésekből, többek között a pénzügyi vagy digitális szempontból kirekesztett személyek esetében, és bizonyos olyan esetekben is, amikor a készpénzes fizetés mintegy biztosítékként szolgál a fizetési rendszerek és infrastruktúrák meghibásodásának esetére, továbbá azt is elismeri, hogy – a felhasználói igényekre és preferenciákra reagálva – mind a készpénzes, mind pedig a digitális fizetésnek széles körben elérhetőnek és elfogadottnak kell lennie;
22. a pénzügyi kirekesztés kockázatának kezelése érdekében ÖSZTÖNZI a digitális jártasság és a pénzügyi tájékozottság előmozdítását, valamint EGYETÉRT azzal, hogy biztosítani kell, hogy az erős ügyfél-hitelesítés alkalmazását előírányozó megközelítések ne vezessenek a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők bizonyos kategóriáinak kirekesztéséhez;
23. ELISMERI a központi banki digitális fizetőeszközök (CBDC) potenciális előnyeit, többek között a gazdaság digitalizációját és az EU szuverenitását illetően, valamint KIEMELI e kérdés összetettségét és annak fontosságát, hogy körültekintően és alaposan elemezzük a – különösen a pénzügyi közvetítők és más szolgáltatók üzleti modelljeire, a pénzügyi stabilitásra, a monetáris politikára, valamint az adatvédelemre és a magánélet védelmére nézve jelentett – lehetséges kedvezőtlen hatásokat;

24. ezzel összefüggésben TÁMOGATJA az eurorendszer által egy euro alapú központi banki lakossági digitális fizetőeszközzel (vagy más néven „digitális euróval”) kapcsolatban végzett munkát, és MEGJEGYZI, hogy a Bizottság és az eurocsoport fontos szerepet tölt be annak kifejlesztésében, figyelembe véve mindeközben a Szerződésekben meghatározott feladatkörüket és megbízatásukat, valamint teljes körű átláthatóságot biztosítva az euroövezeten kívüli tagállamok számára;

Az innovációt és a versenyképességet érintő kérdések

25. ÜDVÖZLI, hogy a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló második irányelv teljes körű alkalmazását követően átfogó felülvizsgálat indul majd az irányelv végrehajtásáról, amely figyelembe fogja venni a végrehajtás során tapasztalt nehézségeket, mindenekelőtt a következők értékelésére összpontosítva: i. az alkalmazási kör megfelelése (többek között a technikai szolgáltatókat illetően is), valamint a meglévő koncepciók és szabályok további pontosításának szükségessége; ii. az egyéb ágazati jogszabályokkal, különösen az elektronikus pénzről szóló irányelvvel, a pénzmosási irányelvvel, az általános adatvédelmi rendelettel és más, folyamatban lévő jogalkotási fejleményekkel való kölcsönhatás kérdése; iii. a „nyílt bankolásra” történő fokozatos átállás, a magánélet védelmével kapcsolatos kockázatok kezelése, valamint az Európai Adatvédelmi Testület idevágó iránymutatásaival való kölcsönhatás; iv. a versenyre gyakorolt hatása, a technológiai nagyvállalatok (Big Tech) és a pénzügyi technológiai vállalkozások (FinTech) egyre nagyobb szerepét is beleértve; v. a csalások visszaszorításával és a fogyasztóvédelem javításával kapcsolatos hatékonysága, az erős ügyfél-hitelesítést is ideértve;

26. NYUGTÁZZA a nyílt bankolás hozzájárulását egy innovatív és versengő piac létrejöttéhez, valamint TÁMOGATJA az alkalmazásprogramozási felületek (API) interoperabilitására irányuló további erőfeszítéseket, mint ahogy az annak értékelésére irányuló erőfeszítéseket is, hogy a további szabványosítás biztosíthatná-e a nyílt bankolásban rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázását, miközben annak fontosságát is HANGSÚLYOZZA, hogy a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők könnyen tudják ellenőrizni adataik felhasználását;
27. VÉLEMÉNYE SZERINT a nyílt pénzügyi szolgáltatási tevékenységek további lendületet adhatnak az innovációnak, és ezért azokat kellőképpen fontolóra kell venni, biztosítva ugyanakkor az egyenlő versenyfeltételeket és a megfelelő szintű fogyasztóvédelmet, valamint figyelembe véve a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló második irányelvből leszűrt tanulságokat, a pénzügyi közvetítők üzleti modelljeire gyakorolt lehetséges hatásokat és a potenciális kockázatokat (pl. a magánélet védelmével kapcsolatos kockázatokat);
28. ÚGY VÉLI, hogy fontos folyamatosan törekedni arra, hogy megtaláljuk a megfelelő egyensúlyt a csalások kockázata és a kényelem között. Ezzel összefüggésben TÁMOGATJA különösen az érintéses fizetések jogszabályokban rögzített jelenlegi értékhatárainak a megvizsgálását, valamint a fogyasztók tájékoztatását célzó kampányokat, a Covid19-világjárvány során szerzett közelmúltbeli tapasztalatokat is figyelembe véve;
29. EGYETÉRT abban, hogy intézkedésekre van szükség annak érdekében, hogy a kis értékű fizetésekre vonatkozó különféle jogszabályok között, illetve azokat illetően nagyobb összhangot és technológiasemleges megközelítést lehessen biztosítani, hogy ezáltal egyenlő versenyfeltételek jöhessenek létre az EU-ban a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása, felügyelete és felvigyázása terén; valamint FELKÉRI a Bizottságot, hogy értékelje a pénzforgalmi ökoszisztéma különböző szereplőinek – mint például a technikai szolgáltatóknak – a szerepét, és szükség esetén szabályozza azokat;

Hozzáférési és interoperabilitási szempontok

30. TÁMOGATJA az elszámolások véglegességéről szóló irányelv hatályának kiterjesztését az elektronikuspénz-kibocsátó és a pénzforgalmi intézményekre, feltéve, hogy körültekintően értékelik és megfelelően csökkentik a potenciális kockázatokat;
31. TÁMOGATJA az arra irányuló jogalkotási intézkedést, hogy tisztességes, észszerű és megkülönböztetésmentes feltételek mellett hozzáférési jogot lehessen biztosítani a pénzforgalmi szolgáltatások támogatása szempontjából szükségesnek ítélt műszaki infrastruktúrákhoz, mint például a kis hatótávolságú kommunikációhoz (NFC);

A nemzetközi dimenzió

32. ÚGY VÉLI, hogy az azonnali és az egyéb digitális fizetési rendszerek globális szintű összekapcsolásának megkönnyítésére irányuló további kezdeményezéseknek – a nemzetközi fórumokon kidolgozott ajánlásokat és szabványokat figyelembe vevő kezdeményezéseket is beleértve – lényeges szerep jut a határokon átnyúló pénzáttalások költségének csökkentésében, valamint abban, hogy javítani lehessen ezen áttalások gyorsaságát és a kapcsolódó kényelmi szempontokat, mindeközben pedig a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelmet célzó kereteknek való megfelelést is biztosítva;
33. RÁMUTAT az e területen leküzdendő számos akadályra, ezen belül is mindenekelőtt a különböző országok és területek eltérő szabályozási gyakorlataira, a díjak átláthatatlanságára, valamint az informatikai és fizetési infrastruktúrák átjárhatóságának hiányára, továbbá TÁMOGATJA a szóban forgó rendszerek összekapcsolásának megkönnyítését azokban az esetekben, amikor a harmadik országok megfelelő szintű fogyasztóvédelmet, csalásmegelőzést, pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelmet biztosítanak, valamint megfelelő módon eleget tesznek az általános adatvédelmi rendeletben foglalt követelményeknek;

34. SZORGALMAZZA az ISO 20022 globális szabvány elfogadását annak elősegítése érdekében, hogy ezáltal a fizetési üzenetek több adatot tartalmazhassanak, ugyanakkor elismeri, hogy a nemzetközi fizetések tekintetében kitűzött határidő (2022 vége) igencsak szoros;
35. EGYETÉRT AZZAL, hogy a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló második irányelv felülvizsgálata keretében körültekintően értékelni lehetne a jelenleg a „kétoldali” műveletek esetében alkalmazott maximális teljesítési időnek az „egyoldali” műveletek esetében történő alkalmazását és az ezzel kapcsolatos kihívásokat, szem előtt tartva az Unión belül található és harmadik országokba pénzeszközöket továbbító pénzforgalmi szolgáltatókra nézve – különösen a felelősség tekintetében – jelentett következményeket;
36. TÁMOGATJA a különböző tagállamokban indított olyan köz- és magánkezdeményezéseket, amelyek gyorsabb, olcsóbb és magasabb fokú kényelmet képviselő hazautalásokat eredményeznek, összhangban a fogyasztóvédelem, a csalásmegelőzés, valamint a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem területére vonatkozó, továbbá az általános adatvédelmi rendeletben foglalt előírásokkal;
37. FELKÉRI a Bizottságot, hogy az alacsony és közepes jövedelmű országokban – valamint az uniós fejlesztéspolitika keretében – mozdítsa elő a fizetési számlákhoz való hozzáférést és a globális szinten átjárható fizetési megoldások kifejlesztését.